VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I POLITYKI REGIONALNEJ (NR 179)**

z dnia 12 września 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 179)

12 września 2013 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Zgorzelskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– poprawkę zgłoszoną w czasie drugiego czytania do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (druki nr 1572 i 1660).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak** i **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Wojciech Miller**, **Przemysław Sadłoń** i **Piotr Świat** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, którego porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie poprawki zgłoszonej w drugim czytaniu do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym (druki nr 1572 i 1660). Prosimy przedstawiciela wnioskodawców o przedstawienie poprawki.

Poseł Jerzy Rębek (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Nasza poprawka zawiera niewielkie propozycje zmian do projektowanej ustawy. Zmiana ta dotyczy m.in. ust. 1 w art. 5c. Polega ona na tym, że wprowadzamy tam zapis fakultatywny, w którym jest mowa o tym, że gmina sprzyja solidarności międzypokoleniowej i może tworzyć warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych w społeczności lokalnej. W projekcie przedłożonym Komisji i Wysokiemu Sejmowi tego zapisu nie było – chodzi o dodany wyraz „może". Ust. 2 w zasadzie niczym nie różni się od tego, co zaproponowano w pierwotnym projekcie. W ust. 3 oczywiście uznajemy to, że „gminna rada seniorów ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny". Natomiast w ust. 4 traktujemy tę kwestię podobnie, jak to ma miejsce w art. 5b ustawy o samorządzie gminnym, mówiącym o młodzieżowych radach miast i gmin. Powołujemy się na to, ponieważ to jest dobre rozwiązanie i, naśladując to rozwiązanie, chcemy również zaproponować i w tym przypadku podobny zapis.

Rzecz polega na tym, abyśmy poprzez rozwiązania, jakie mamy przyjąć, nie zmuszali gmin do powoływania gminnych rad seniorów, ale żeby to był zapis fakultatywny. Żeby gminy mogły, ale nie musiały tego czynić. Myślę, że to będzie lepsza atmosfera i zdecydowanie lepsza możliwość nawiązywania dialogu społecznego. Wydaje się, że te zapisy, które tu proponujemy, absolutnie nie wykraczają poza pewne normy, które były już wcześniej przyjęte. I właśnie tym się kierując proponujemy, aby zostało to teraz przyjęte.

Poza tym chcemy, aby w tych gminnych radach seniorów nikt nie był wyróżniany. Żeby to się odnosiło wyłącznie do osób starszych. Niekoniecznie tych, które są związane z uniwersytetami trzeciego wieku, czy innymi organizacjami pozarządowymi skupiającymi emerytów. Uważamy, że rady gmin powołując takie gminne rady seniorów będą się przede wszystkim kierowały kryterium wieku. Czyli, krótko mówiąc, chodzi w ogóle o osoby starsze. A osoby starsze, to – jak powiedziała jedna z uczestniczek jednego z pierwszych posiedzeń Komisji – osoby w wieku 60 lat i więcej. I uważamy, że to jest jedyne kryterium, które powinno tu mieć zastosowanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Dziękuję. Prosimy o opinię Biura Legislacyjnego.

Legislator Przemysław Sadłoń:
Dziękuję bardzo. Przemysław Sadłoń – Biuro Legislacyjne. Poprawka zgłoszona w drugim czytaniu zasadniczo nie zmienia zakresu regulacji, który jest zawarty w projekcie. Natomiast z całą pewnością nadaje dodawanemu art. 5c bardziej ogólny charakter. Taki charakter, który zbliża ten przepis w swoim brzmieniu do przepisu art. 5b ustawy o samorządzie gminnym, a więc przepisu, który odnosi się do tworzenia na terenie gminy rad młodzieżowych. Z legislacyjnego punktu widzenia te dwa przepisy miałyby podobny ogólny charakter, a nie taki szczegółowy, rozbudowany, jaki jest zawarty w sprawozdaniu Komisji. Tak więc, z legislacyjnego punktu widzenia Biuro nie zgłasza tu uwag. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Dziękuję bardzo. Teraz pan poseł Zbyszek Zaborowski. Nie wiem czy pan poseł Schreiber zgłasza się do dyskusji, bo trzyma się za głowę?

Poseł Grzegorz Schreiber (PiS):
Panie przewodniczący, zgłaszam się do dyskusji.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Dobrze. Czyli najpierw pan poseł Zbyszek Zaborowski, potem pan poseł Grzegorz Schreiber i pan przewodniczący Tomasz Makowski.

Poseł Zbyszek Zaborowski (SLD):
Dziękuję, panie przewodniczący. Ja pozwolę sobie nie zgodzić się w jednym punkcie z opinią Biura Legislacyjnego. Otóż, zarówno wnioskodawcy, jak i Biuro Legislacyjne powołują się na adekwatność poprawki do zapisu istniejącego o radach młodzieżowych. Ja to sprawdziłem. Ust 1 art. 5b o radach młodzieżowych brzmi: „Gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza wśród młodzieży”. Tak więc, nie ma tu wyrazu „może”, który dodano w przypadku seniorów. Natomiast wyraz „może” występuje przy powołaniu rady seniorów. Występuje w tekście podstawowym i występuje również w projekcie ustawy. Podkreślam jednak, że występuje ono przy powołaniu rady. Natomiast, jeśli chodzi o podejmowanie działań sprzyjających solidarności międzypokoleniowej czy też pobudzaniu aktywności obywatelskiej jest to zapisane bez wyrazu „może”, panie mecenasie.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):
Teraz pan poseł Schreiber, proszę.

Poseł Grzegorz Schreiber (PiS):
Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Oczywiście, zadaniem parlamentu jest stwarzanie pola działania dla inicjatyw obywatelskich. Jestem przekonany, że ta poprawka, którą proponujemy, takie pole działania dla rad senioralnych stwarza. Jednak, z drugiej strony, zwłaszcza Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej powinna w swoim działaniu obdarzać zaufaniem jednostki samorządu terytorialnego. Gminy powinny być, moim zdaniem, obdarzone jakimś naszym zaufaniem. My to zaufanie wpisujemy w ust. 4, pokazując, w jaki sposób gmina może tworzyć te rady senioralne. Nie w taki sposób, jaki jest zawarty w projekcie, tzn. w jakiejś rozbudowanej strukturze powoływania tych rad.

Dodam, że przy okazji nasza poprawka likwiduje ewidentny błąd zawarty w projekcie komisyjnym. A mianowicie błąd, który może spowodować sytuację, w której narażamy ten projekt na niewykonanie przez rady, gdyż wyraźnie wskazujemy w projekcie komisyjnym, że tylko tam można powołać rady senioralne, gdzie funkcjonują uniwersytety trzeciego wieku. W ten sposób, jak sądzę, Komisja pomija w tym projekcie szereg gmin, nie stwarzając im pola działania. My chcemy to pole działania stworzyć wszystkim gminom. Wszystkie gminy powinny mieć pole działania w każdym zakresie. Oczywiście, również przy udziale przedstawicieli uniwersytetów trzeciego wieku, bo oni – jak rozumiem – w jakimś sensie są inicjatorami tego projektu. Tak więc, oni rzeczywiście powinni mieć możliwość działania. Jednakowoż nie może być tak, żebyśmy ograniczali działania

tych rad wówczas, gdy takie uniwersytety w danych gminach nie funkcjonują. Jednym słowem – stwarzamy pole do działania gminom.

Jest jeszcze jedna ważna różnica, o której warto wspomnieć. Otóż, przy stworzeniu owego pola do działania różnica między tymi zapisami polega na tym, że rady młodzieżowe są tylko i wyłącznie ciałem konsultacyjnym. My natomiast dodajemy tutaj zarówno charakter inicjatywny, jak i doradczy. Czyli jakby dajemy większe prerogatywy radom senioralnym aniżeli radom młodzieżowym. Jednakowoż stwarzamy to pole do działania i myślę, że Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej jest tą komisją, która powinna tego typu działania preferować. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo. Teraz pan przewodniczący Makowski, a na koniec zabierze głos wnioskodawca – pan poseł Szczerba.

Poseł Tomasz Makowski (RP):

Dziękuję bardzo. Z całym szacunkiem, ale, szanowni państwo, ja nie rozumiem tej poprawki. Ja w 2007 r. przygotowywałem statut i uchwałę rady miasta powołującą młodzieżową radę miasta. I załącznikiem do uchwały jest: po pierwsze – statut, po drugie – zakres i tryb działania, po trzecie – ordynacja wyborcza. W poprawce zaproponowanej ostatnio na posiedzeniu Komisji przez pana posła Szczerbę w przypadku powołania rady seniorów, rada gminy określa, w drodze uchwały, tryb wyboru, statut określający zasady, dążąc do wyłonienia gminnej rady seniorów, do wykorzystania jej potencjału. I te wszystkie załączniki, które przed chwilą wymieniłem, wpisują się w tę poprawkę poprzednią.

Państwo z Prawa i Sprawiedliwości ogólnie tylko opisujecie to wszystko i później rada miasta będzie miała tylko problem: co jeszcze włączyć? A tutaj jest wszystko szczegółowo opisane. To jest instrukcja dla rady miasta, która będzie powoływała gminną radę seniorów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję. Pan poseł Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (PO) – spoza składu Komisji:

Szanowni państwo, ja proponowałbym skupić się na samej poprawce, ponieważ jeden z posłów proponował dyskusję nad samą celowością. Przypominam, że żaden z klubów nie wnosił o odrzucenie. Ta propozycja tak naprawdę ogranicza ten zakres proponowanej nowelizacji.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej otrzymała także pismo Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku. Nie wiem czy zdołaliście państwo już je przeczytać, więc zacytuję kilka fragmentów. Otóż czytamy tam: „Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku z dużą satysfakcją przyjęło poselską inicjatywę zmiany ustawy o samorządzie gminnym, a także sprawozdanie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej przyjęte w druku nr 1660." I dalej: „Zaproponowana poprawka ogranicza zakres wspieranej przez nas nowelizacji. Wykreśla przepisy regulujące proponowany przez ustawodawcę skład gminnej rady seniorów, tj. przedstawicieli osób starszych, organizacji pozarządowych, a także podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku, którzy fakultatywnie mogliby być powoływani w skład rady, jeśli taki podmiot prowadzący UTW funkcjonuje w danej gminie i będzie to określone szczegółowo w uchwale rady gminy. Oczywiste dla nas jest, że w przypadku, gdy w danej gminie UTW nie funkcjonuje, przedstawiciele osób starszych, jak i innych organizacji pozarządowych zajmujących się sprawami seniorskimi, będą skutecznie mogli reprezentować starszych mieszkańców gminy.

W piśmie Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku czytamy też: „Poza tym proponowana poprawka ogranicza możliwość powoływania rad seniorów w jednostkach pomocniczych gminy, co jest sprzeczne ze zgłaszanymi postulatami środowisk seniorskich. Uważamy, że projekt zaproponowany w druku 1660 spełnia oczekiwania osób starszych, gwarantuje ich prawa do partycypowania w decyzjach gminy i społecznej kontroli i wnioskujemy o jego uchwalenie w wersji zaproponowanej przez

Komisję Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej w dniu 28 sierpnia 2013 r. bez poprawek.”

Chciałbym tylko państwu powiedzieć, że od samego początku informowaliśmy, iż ta inicjatywa nie wyszła tak naprawdę od grupy parlamentarzystów, tylko wyszła z realnej potrzeby i braku czytelnej podstawy, na którą powoływały się organizacje seniorskie i inne podmioty, które zajmują się sprawami osób starszych. Ten projekt został przygotowany, przeredagowany naprawdę w sposób bardzo kompetentny. Także dzięki współpracy z Biurem Legislacyjnym. Dlatego proponowałbym, żeby wszystkie kluby parlamentarne przyjęły ten projekt w tej wersji. Tak, żeby te rady rzeczywiście mogły powstać, a nie żeby to był cały czas wirtualny projekt, który nie ma szansy na realizację. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Jeszcze Biuro Legislacyjne – proszę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję bardzo. W odpowiedzi na stwierdzenie pana posła Zaborowskiego: Biuro Legislacyjne nie twierdziło, że ta poprawka jest zbieżna treściowo z art. 5b ustawy o samorządzie gminnym. Natomiast Biuro Legislacyjne stwierdziło, że swoim ogólnym charakterem jest bliższa temu przepisowi ustawowemu niż temu, co jest zawarte w sprawozdaniu Komisji, a więc pewnej rozbudowanej regulacji dotyczącej powoływania.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Dziękuję. Kto jest przeciw? Dziękuję. Kto wstrzymał się od głosu. Dziękuję. Proszę pana sekretarza o podanie wyników.

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

5 głosów „za”, 14 – „ przeciw”, 1 głos wstrzymujący.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja rekomenduje odrzucenie poprawki. Termin dla MSZ na przedstawienie opinii – do godziny 16.00. Sprawozdawca – poseł Tomasz Makowski. Zamykam posiedzenie Komisji.